

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naslovnina se pošilja upravnistvu, plačuje se **vneprej**.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Kako se nam godi.

Iz Ptuja.

Zopet se je pripetil dogodek, ki jasno kaže, da nemštvo v alpskih deželah še ni nikoli tako drzno dvigalo glave, kakor v dobi slovanske državnoborske večine in pod vladno štirih slovanskih ministrov.

Slučaj sam na sebi morda ni tako globokega pomena, važen pa je kot simptom na naše razmere.

V Ptuj se snuje „Sokol“ in se kaže zanj mnogo zanimanja. Cela četa mladih telovadcev se že marljivo vadi in upati je, da bo ta nova organizacija vlila sokolskega duha tudi v širje kroge nekoliko mlačnega ptujskega slovenstva. Umevno, da tukajšnje nemškutarji to peče in da se trudi z vsemi sredstvi gibanje v kali zadušiti.

Začelo se je, kakor je to pri ljudeh, ki se nam je ž njimi boriti, navada, z denunciacijo. Nemški revolverski žurnali so prinašali strupene članke, v katerih se denuncira vse, o katerih se misli, da se jim bo dalo s tem škodovati. Zlasti je vsem trn v peti železniški uradnik F. Gregorka, kateri vodi telovadne vaje.

To ni še nič čudnega, tega smo že navajeni. Nečuvno pa je, da je železniško ravnateljstvo takoj na povelje ptujskih mogotcev, brez vsakega drugega povoda prestavilo gosp. Gregorka iz Ptuja.

Imenovani gospod je došel v Ptuj šele meseca marca tekočega leta, je rodbinski oče in ni zakrivil nobenega službenega pogreška; moral je toraj samo zaradi tega po kratkem službovanju iz Ptuja, ker našim nemškim someščanom ni po volji. In vendar ni g. Gregorka nikjer javno nastopil, vsa telovadba se vrši v zasebnih prostorih in tedaj o kakem izzivanju ne more biti govora. Slučajna okolnost, da je g. Gregorka prestavljen na razmeroma ugodno službeno mesto, ne izpremeni načesar na dejstvu, da imamo opraviti z navadno politično persekucijo slovenskega uradnika.

To se drzne storiti železniška uprava Slovincu, dočim postopa z Nemci docela drugače. Vsi tukajšnji nemški uradniki so člani nemških narodnih društev, posebno tudi „Turnvereina“, eden izmed njih je v ozkih stikih z nemškim „Volksratom“ in opravlja agitatorske posle za tukajšnje Nemce. Ali se ni glavnemu ravnatelju nič čudno zdelo, da je prišel k njemu poleg nekega poslanca (Malika?) celo nek tukajšnji uradnik, torej stanovski tovariš g. Gregorke, denuncirat in zahtevati, da se le-ta prestavi?

Seveda generalni ravnatelj Eger ni zastoj ptujski častni meščan in je zato naši koruptni nemškutarji tako uslužljiv. Kdo se ne spominja pri tem na dobo Kalchbergove pravde?

Komu v Ptuj ni znana pravda Siegl-Saharek? V nji se je prav izkazalo, kako gnile razmere vladajo v uradniških krogih! Konec je bil, da je bil prestavljen od tod g. Saharek, ker ni nemški nacijonalec, dočim je njegov nasprotnik, kateremu se je tekom pravde toliko čudnega dokazalo, še vedno v Ptuj.

Ti ljudje so še danes na svojih mestih, opravljajo svojo službo na splošno nezadovoljnost slovanskega občinstva, terorizirajo in vladajo kakor se jim ljubi, slovanski uradnik pa mora iti. Na Gregorkovo mesto je seveda nastavljen hud nacijonalec, neki Mattansch, kateri bo gotovo, kakor vsi drugi, agitator za sveto nemško stvar.

Naša državnoborska delegacija pa votira Derschatti proračun.

Namen, ki so ga hoteli doseči Nemci s prestavljenjem g. Gregorke, se seveda ni dosegel.

„Sokola“ naši nemškutarji ne bodo zadušili in prepričati se utegnejo v kratkem, da je naša organizacija trdnjša, kakor si mislijo. In če bodo kramarji, ki delajo tu nemško politiko z denarjem slovanskih odjemalcev, nadaljevali svoje hujskanje, jim bomo vedeli dati odgovor, ki ga bodo občutili najbrž najhujše. Tudi letargija slovanskega prebivalstva našega okraja bo prenehala.

Apeliramo pa tudi na ptujske meščane, da izvajajo posledice iz stopanja nasprotnikov. Vse tiste malomeške „miroljubnosti“ in nezavednosti mora biti konec.

Oklenimo se svojih narodnih organizacij, kajti le v samopomoči je pot, po kateri pridemo iz nemškega jarma.

Zvezarska premišljevanja in vprašanja.

Državni zbor se je zaključil dne 17. julija in se bode pričel zopet 3. novembra t. l. Dr. Korošec in prijatelji njegovi bodo pa ves ta čas torej 106 dni na dan vlekli po 20 K in za to ne bojo nič delali. Ali se ne bi marsikateremu kmetu z žuljavimi rokami tudi prilegle take počitnice? Kaj mislite pater Korošec?

Vse te počitnice stanejo državo en milijon tri in devetdeset tisoč kron. — Tako država meče denarje ljudem v naročje, ki bodo brez poklica in brez opravila počivali. — Sicer pa pater Korošec ne more nič zato; ali nikdar še nismo slišali, da bi ta gospod daroval kakšno svoto recimo za kakšno vseučiliško podporno društvo ali pa da bi podpiral kakšnega revnega dijaka. To bi bilo krščansko in katoliško; ali pa naj bi ta gospod raje opravljal svojo duhovsko službo. Zakaj pa mu tako mrzi spovednica in prižnica; ali menda njegova vera sama

peša? Tisto hujskanje po zakotnih shodih, kjer se resnici kosti lomijo, nima za vero in za narodnost nobene vrednosti.

2.

Zakaj prodaja krščansko socialna zveza svoje užigalice? Prvi njen namen je, kolikor mogoče oškodovati Ciril-Metodovo družbo. Če pri tem propadejo družbeni zavodi, kaj to tem brezdomovincem. Piše se pa na užigalice: Za obmejne brate. In zdaj vprašamo g. dr. Hohnjeca, koliko in kje ste izdali iz tistih dobičkov za obmejne brate? Niti vinarja ne. Zadevo je torej treba pojasniti. Štajerskim klerikalcem manjka volilnega fonda. Oče Korošec preveč porabijo za svoje okroglo žegnano telo, da bi od dijet še moglo za agitacijo kaj ostati. „Slov. Gospodar“ je tisti fond že tudi popolnoma porabil in število naročnikov še nazaduje. Zato pa morajo užigalice ustvariti fond za klerikalne volitve. Torej le naprej „za obmejne brate“!

3.

Pater Korošec in njegovi tovariši se obešajo nemškim krščanskim socialcem na suknje kjer morejo. Kakšne uspehe pa imajo od tega. G. Korošec je tistemu, ki mu je bil hišni prijatelj pač preskrbel nekaj kvinkvenij — saj se razumemo — a drugod nikjer nobenega uspeha. Nemške profesorje, nemške sodnike pošiljajo iz tujega v deželo, kakor nikdar poprej. In zdaj je postal general krščanskih socialcev Gessmann celo minister. Pater Korošec se smuča vedno okoli njega in Šusteršič se mu ljubeznjivo uklanja. A uspeh? Gessmann vlada osemdeset milijonov državnega računa in ima stotino uradnikov v svojem ministerstvu, a niti jednega Slovence. Če se jim obešate za suknjo, zakaj pa niste dosegli, da bi vsaj Šusteršič postal sekcijski šef Gessmannov. Mi nič ne bi imeli proti temu. Tako pa se prodajate za nemške koristi in za Slovence nič ne dosežete. Gessmann ima v rokah 500.000 K za povzdigo tujskega prometa. Bomo videli koliko bode za Slovence od tega zaklada pridobili?

4.

Kmečki zvezarji bojo kmalu najboljše podporniki „Schulvereina“ in „Südmarke“. Graški „Volksblatt“ piše v svojem listu od 26. julija t. l., da je nek nemški nacijonalni list tako-le poročal: „Celo krščanska socialna stranka, ki se je dolgo vzdržavala od obrambnih društev, je postala njim prijazna. Krščansko socialne korporacije so redne darovalke, krščansko socialni pristaši (lajiki in duhovniki) so pridni sotrudniki pri „Südmarki“ in pri „Schulvereinu“. — In tem so največji podporniki naši zvezarji. — Nemški duhovnik agitira za liberalni „Schulverein“, a slovenski podira družbo, ki ima cerkvena pravila in več duhovnikov v odboru. Kmečki

zvezar in renegat bosta kmalu enaka pojma.

Politični pregled.

Domače dežele.

Goriški deželni zbor bode sklican dne 20. septembra. Deželnim glavarjem bo imenovan zopet Italijan dr. Pajer, njegovim namestnikom pa slovenski klerikalec dr. Gregorčič, čeprav imajo ti le 6 in slovenski liberalci 9 poslancev. Klerikalci zahtevajo tudi jednega deželnega odbornika. — Dopolnilne volitve za kranjski deželni zbor bodo razpisane baje šele novembra, deželni zbor se potem snide decembra.

Včeraj so se vršile v Pragi ogromne manifestacije praškega meščanstva ter zastopnikov vseh društev v glavnem mestu in po deželi v prid čeških manjšin v nemških in ponemčevalnih krajih. Narodna nestrpnost „višje kultiviranih“ Nemcev proti svojim češkim (in pri nas proti slovenskim) sodeželanom je že zdavnaj prekoračila meje človeškosti in civilizacije. Ne samo, da Nemci ne dovoljujejo Čehom potrebnih ljudskih šol, začeli so jim odpovedovati tudi stanovanja ter jim skušajo na vsak način onemogočiti bivanje in življenje v nemških mestih. To moderno nemškonacijonalno divjaštvo zasluži, da se o njem enkrat tako glasno in jasno spregovori, da bode o tem vsa Evropa čula in spoznala, kako daleč od kulture so ti naši avstrijski nemški nacijonalci.

Češkoslovenska socialna demokracija je priredila tudi včeraj v Pragi posebno manifestacijo: za češke manjšine in obenem za splošno in jednako volilno pravico za deželni zbor. Poleg tega izide po prizadevanju češkega socialno-demokratskega Tiskarskega odbora posebna številka svetovno znane, v Parizu izhajajočega satiričnega lista „L'Assiette au Beurre“, ki bode vsa posvečena češkim manjšinam in Slovincem na Ogrskem. Najboljši češki in pariški slikarji in karikaturnisti bodo na tej številki sodelovali, za primeren, tujino informujoči tekst o zatiranju čeških manjšin na Češkem in Slovaku na Ogrskem bodeta skrbela češ. soc. dem. poslanca dr. Soukup in Hudec. Vsakdo mora priznati, da je korak čeških „rudečih internacionalcev“ v korist zatiranih čeških manjšin in Slovincov brez dvoma izdatnejši, ker bode napravil na tujino s tiskano besedo in sliko trajnejši utis, nego pa površna brzoglavna poročila o izvršenih manifestacijah meščanskih strank.

Ogrski parlament se snide zopet 23. septembra; najprej se bodo izvršile volitve delegatov, potem pride na vrsto državni proračun za 1909. l., zakon o izboljšanju uradniških plač, zakon o volilni reformi. Kakor poročajo, sta iz-

delala Andrássy in Wekerle v resnici madžarsko volilno reformo, po kateri se uvede pač splošna, toda ne enaka, ampak pluralna volilna pravica. Po tem sistemu bodo imeli Madžari, (dandanes se skoro vsi šolani ljudje na Ogrskem priznavajo politično za Madžare,) po več glasov in s tem zagotovljeno ogromno večino v parlamentu. „Budapest“, Košutovo glasilo, je odkrito povedal, da „naloga, zavarovati Madžarom zopet vodilno vlogo na Ogrskem, ni mogla biti pri današnji razdelitvi komitatov drugače rešena“, kakor z uzakonitvijo pluralnega volilnega sistema. Po novem volilnem zakonu, volitve tudi ne bodo tajne, ampak ustmene; z drugimi besedami, volilo se bode javno in ne prosto. Vsak volilec se bode izpostavljajal nadlegovanju, sitnostim in pregovarjanju, ako ne bo volil na komando — bodisi svojih političnih ali pa finančnih gospodarjev. Ako ta atentat na politično dostojnost v resnici kedaj postane zakon — potem bo Ogrsko v vsakem oziru daleč za moderno Turčijo.

Ban Rauch s svojim vohanjem za srbskimi „veleizdajalci“ vznemirja celo deželo. Dal je zapreti sodnega pristava Pribečeviča, češ, da je na sumu, da stoji v zvezi z neko velikansko „zaroto“. Pribečeviča so zaprli na ovadbo svetovnoznane poštenjakoviča Nastića, ki je služil tudi črnogorskemu Nikici in njegovi policiji za ovaduha in vohuna v takozvani pravdi proti onim, ki so baje hoteli „gospodarja“ Črne gore z bombami usmrtiti. Nastić je specialist v vohunstvu za „veleizdajalce“ in je sedaj v Rauchovi službi. Žalostno je le to, da se te neutemeljene šikane gnale nesrečnega Pribečeviča v smrt. „Tagespost“ poroča, da si je v zaporu prerezal žile, in da ni nade, da bi okrevalec.

Dopisi.

— **Slovenski izletniki na južnem Češkem.** V pondeljek smo prišli v Budjevice, kjer nas je meščanstvo navdušeno in prijateljski sprejelo. Po kratkem odpočitku smo si ogledali mesto ter posetili kmetijsko šolo, nje kmetijo in ves nje ustroj. Pri tem ogledovanju so nas vodili učitelji šole, kateri so nam dajali potrebna pojasnila. Popoldne smo se odpeljali po železnici v Zlivo, kjer so nas čakali kmetijski vozovi, na katerih smo se odpeljali v Pištino, kjer smo si ogledali tamošnjo konjerejo. V Pištini nas je sprejel župan z učiteljskim in veliko množico prebivalstva s pravo slovensko presrečnostjo in gostoljubnostjo. Pištinskemu županu g. Šulisti je odgovoril v imenu Slovencev na sprejemni pozdrav g. Skalicky češki in slovenski. Pištinski in okoliški konjerejci so nas s svojo ljubeznjivostjo kar iznenadili. Da vidimo, kako je njih konjereja razvita, prignali so konjerejci iz Pištine, in okolice svoje konje v Pištino, da si je ogledamo. Vsa potrebna pojasnila in razloge nam je dal g. J. Staněk, kmet iz Pištine. Po pregledu konj smo si ogledali nekoliko kmetij. Potem smo se zopet zbrali v Dvofakovi gostilni, kjer nas je čakala južina. Vsak je dobil razglednico s spomenikom Kubatovim, slavnim boriteljem in mučenikom za svobodo čeških kmetov. Pisatelj g. M. Čapek nam je v češkem in slovenskem jeziku razložil zgodovino Blat in kmetškega junaka Kubata. Na to je spregovoril v imenu Slovencev gosp. dr. Božič. V svojem govoru je pokazal na potrebo slovanske vzajemnosti, posebno za Slovence, katerih je 1 in pol milijona in ki so obdani po eni strani od Nemcev po drugi od Italijanov. Govornik vidi poročstvo za ohranjanje pro-

stosti slovanskih narodov v njih gospodarski moči in vzajemnosti. Že prvi dan svojega bivanja na Češkem so se Slovenci prepričali, da so Čehi narod dobrih delavcev in misliteljev, zato jim dajejo v tem obziru neomejeno hvalo. Govornik izraža nado, da bodo postali stiki med češkim in slovenskim narodom čedalje bolj živi in plodonosni ter kliče „Bog živi češki in slovenski narod“. Burna pohvala je zadonela govorniku, Čehi so zapeli: „Lepa naša domovina“, kateri je sledila še cela vrsta čeških narodnih pesmi. Govoril je še g. Staněk, ki se je v imenu gospodarskega društva zahvalil Slovincem za poset, na to se je g. Skalicky v imenu izletnikov zahvalil gg. Stanjku, Čapku in vsem posameznikom, ki so nam tako ljubeznjivo dajali pojasnila ne ekskurzijah in vsemu prebivalstvu za bratsko gostoljubni sprejem. Slovenci smo zapeli: „Hej Slovani“ in „Kje dom je moj“ na kar smo se po presrečnem slovesu vrnili na zlivsko postajo ter se odpeljali zopet v Budjevice, kjer smo si ogledali še nekatera javna poslopja.

Dne 4. t. m. smo si ogledali gospodarstvo Vondrovo (last kn. Schwarzenberga) in graščino Hluboko. Po poludne smo se odpeljali s postaje Zamosty v Veseli, odkoder smo napravili poučen izlet v Zálše, kjer režejo šoto. Tu smo bili gostje grofa Vratislava. Zvečer smo se odpeljali v Tábor, kjer smo si ogledali tamošnjo akademijo. Toda o tem prihodnjič.

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— **Koncert ormoških narodnih društev,** ki se je vršil včeraj popoldne na Kalchbrennerjevem vrtu je uspel kljub precej neugodnemu vremenu v vsakem oziru povoljno. Spored je obsegal celih 14 točk. Lepo okrašen vrt je bil poln občinstva. Razne točke sporeda so proizvajali moški in mešani zbori ter mestna godba varaždinska. Natančnejše poročilo prihodnjič.

— **S Polzele.** Veselica, katera se je vršila dne 2. avgusta na vrtu gosp. Cimpermana se je izvrstno obnesla ter je bila pomenljiva za prebivalce tega kraja. Čeravno so hudourni oblaki obetali slabo vreme, je vendar prišlo na veselico mnogo gostov od blizu in daleč. Gotovo jih je silila na veselico radovednost, kako telovadijo „Sokol“ žalskega odseka v Braslovčah. Marsikdo se je bal, da uspeh prvega nastopa našega „Sokola“ ne bode tak, kakor bi si vsakdo želel, a motil se je; vsak je videl več nego je pričakoval. Akoravno še ta „Sokol“ ne obstaja dolgo, akoravno se ima boriti z različnimi silami, vendar je izvrševal proste vaje tako temeljito, da ga je bilo veselje gledati. (Želeti bi bilo, da v drugič proste vaje spremlja godba.) Še bolj nego proste vaje so nas presenetile vaje na drogu, bradlji in konju, ki so bile prvič zelo težke, drugič so trajale zelo dolgo, tretjič pa bile jako lepo izvršene. „Braslovškemu „Sokolu“ častitamo in mu želimo, da bi tudi v prihodnje tako znatno napredoval.

Imeti smo pa tudi godbo in petje v razvedrilo. Polzelski mešani pevski zbor je zapel več pesmi z vzglednim predavanjem. — Polzelani pazite, da boste imeli vedno tako delaven pevski zbor in videli boste, da vaš trud ne bode zamanj.

Kot napredne in pridne narodne delavke so se pokazale tudi gospice, ki so prodajale šopke, razglednice braslovškega „Sokola“, listke za šaljivo pošto itd. Mnogo zabave je nudil mlajšim kakor tudi starejšim ribnik v katerem so se lahko lovile različne ribice.

Ko se je pa začelo mračiti, je začela nepriljena plesna zabava.

Na Polzeli smo imeli dne 2. avgusta res lepo nedeljo. Delajte še vstrajnejše, da boste v kratkem zatrli vse nazadnjaštvo v celem okraju, naj se ti pojavljajo že kot nemčurstvo ali kako drugače.

Štajerske novice.

— **Požar v Sp. Hudinji.** Včeraj zvečer okrog 10. ure je zažgala hudobna roka pri posestnici Jožefi Derča v Sp. Hudinji pri Celju. Pogorel je kozolec, pod in drvarnica. Škoda je zelo velika, ker je obenem zgorelo mnogo krme in žita. Zgorela je tudi jedna koklja s piščeti vred. Knjigovodja tamošnje opekarne g. Kincel je takoj telefoniral v Celje po požarno brambo. Ta je bila že pripravljena na odhod, ko se je naš ljubi požarni stražar na Miklavževem hribu vendar toliko zbrihtal, da je vstrelil. Mi smo že ponovno odločno in ostro grajali, da se na Miklavževem hribu tako zanikarno opravlja pazniško službo! To se mora zboljšati in odgovoren je zato celjski magistrat. Ko je malone že vse pogorelo, je prišla celjska požarna bramba na pogorišče; sosedje so bili na slamnati strehi hiše in jo čuvali, da se ni vžgala, ker so leteli celi šopi goreče krme na vse strani. Zato so bili opravičeno razjarjeni, ker so gasilci pustili brizgalnico na cesti (!!) in spočetka samo gledali kako je gorelo. Nek Nemec se je celo grobo izrazil: „Sollen wir aufs Feuer... wir sind nicht dazu da, um Wasser zu schleppen“ (Ali naj na ogenj šč... mi nismo zato tu, da bi vodo nosili.) Brizgalno pa puste na cesti! Nato je nekdo zatrobil odhod in gospodje so šli na cesto nazaj; gg. Pušnik in obč. stražnik sta šla nato gospoda vprašat, ali hočejo gasiti ali ne? Razvil se je prepir, v katerem je hotel g. župan celjski igrati nekega gospoda v okolici! Ali mu je mesto premalo ali pa se meščani ne dajo več komandirati? Slednjič so se vendar ognjegasci z brizgalno vrnili. — Ta slučaj kaže, da je ustanovitev lastne požarne brambe v okolici nujno potrebna. Ako imajo male vasi lastne požarne brambe, zakaj bi je ne imela občina s 5—6 tisoč prebivalci?

— **Umrli** je na Bukovem žlaku pri Celju lastnik opekarne v Ljubečni in Štef. Koželj, star 44 let. Pokojnik je bil dober narodnjak. N. v m. p.! — V Celju je umrl v soboto naddavkar v p. g. A. Kukovič, star 79 let. Pokojnik je bil v Celju in daleč naokoli priljubljen. N. v m. p.!

— **Ubil se je** včeraj na Glaziju nek tovarniški delavec. Splezal je na kostanj, da bi videl Torrero Tiberija in njegove umetnosti v areni, pa se je zlomila veja, na kateri je stal, in je padel tako nesrečno na tla, da je bil takoj mrtev.

— **Odlikovan je bil** orožniški postajevođa g. Štefan Stokojnik (Stokojnik) doma iz Šmartna v Rožni dolini službujoč v Kotoru v Dalmaciji s črnogorsko srebrno medaljo Danilovega reda.

— **Jubilejno vojaško zdravilišče** je sezidala avstr. družba belega križa v Rogaški Slatini. Zdravilišče je bilo v sredo otvorjeno. Blagoslovil ga je škof dr. Napotnik v navzočnosti namestnika grofa Claryja in več vojaških dostojanstvenikov.

— **Čistite zelje metuljevih jajec!** Na tisoč črno-pikastih metuljev obletata naše zeljnate sadike. Poglejte liste in videle boste kupčke kakor proso debelih, rumenih jajčec. Iz teh se izležejo čez nekaj dni grde gosenice, ki ogledajo zeljnate liste, da kažejo samo

gola rebra. Ako hočete poleg svinjskih reberc pozimi prigrizniti okusnega zelja, preiskujte zeljnate liste in zmečkajte jajčeca. Boljše z enim potegljajem 50 jajčec ugonobiti, kakor pa celi dan ostudne gosenice obirati.

— **Nemška brzojavka dr. Benkoviča „Slov. Gosp.“** „Slov. Narod“ vzdržuje vest, da je državni poslanec slovenskih kmetov, dr. Benkovič, poslal lani ob času znane častne afere „Slov. Gospodarju“, ki hoče biti slovenski list, nemško brzojavko. Na čast „radikalno-narodnemu“ dr. Benkoviču!

— **Ljudska slavnost v Vojniku** se je včeraj navzlic težavnim vojniškim razmeram lepo obnesla. Udeležba je bila dobra; prišlo je razun domačinov mnogo gostov iz Novecerkve, Frankolovega, Šmartna, Celja, celo iz daljnega konjiškega okraja. Natančnejše poročilo priobčimo v sredo med poročili „Zveze nar. dr.“

— **Slovenski izletniki na Češkem** so bili v Taboru, kjer so si ogledali češko kmetijsko akademijo, sijajno sprejeti. Istotako jih je sijajno sprejel razstaveni odbor v Pragi. Več med dopisi.

— **Veliki nalivi na Vipavskem.** Deževje v petek in soboto na Vipavskem tako silno, da je cela vipavska dolina pod vodo. Škoda na poljih in travnikih je ogromna. Utonila sta v soboto dva moža.

— **Graško poštno ravnateljstvo** mislijo razdeliti v štajersko in koroško poštno ravnateljstvo. Objednem bi se imenovala po praškem vzgledu na čelu uradom predsednik in podpredsednik. Da Slovenci pri graškem poštnem ravnateljstvu niso primerno zastopani, je za naše razmere samoobsebi umevno.

— **Učiteljski mestil.** Razpisano je mesto učitelja na 6 razrednici pri Sv. Marjeti pod Ptujem, 3. pl. r. in mesto učiteljice na štirirazrednici pri Št. Janžu na Dr. p., 3. pl. r. mesto učiteljice. Prošnje do 31. avgusta.

— **Vlak je povozil** blizu Rač nekega moža, pravijo, da je iz Frama. Odtргalo mu je levo nogo in na glavi ima težke rane. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

— **Podpora po suši.** V soboto dopoldan se je vršilo v Gradcu posvetovanje zaradi nakupa sena štajerskim živinorejcem, za katerega je določilo poljedelsko ministerstvo 300.000 kron. (Reklo se je, da naj služi ta podpora za prvo silo.) Posvetovanja so se udeležili zastopniki namestnijske, deželne odbora, kmetijske družbe in nemške zadružne zveze v Gradcu. Protestiramo protitemu, da se ni povabilo k posvetovanju zastopnikov slovenskih kmetijskih korporacij na Sp. Štajerskem, dasi rabimo uprav na Sp. Štajerskem najnujnejše državne podpore za nakup potrebnega sena.

— **Kako se pri nas precenjuje škoda po suši?** Gg. štaj. namestnik grof Clary in dež. glavar grof Attems v spremstvu ptujskega okr. glavarja pl. Schleussenburga so si ogledovali minul petek v avtomobilu škodo katero je napravila suša na Dravskem polju. Peljali so se čez Poljčane, Stadenice, Makole in Ptujsko goro v Ptuj, od ondot pa po cesti v Ormož in nazaj v Ptuj. Graška „Tagespost“ poroča, „da so gospodje celo na več krajih stopili z avtomobila in obhodili interesantnejša mesta.“ V soboto pa so že vedeli po lastnem, nedvomno temeljitem, ogledovanju pri posvetovanju v Gradcu o suši v ptujskem okr. glavarstvu poročati. — Gospoda, tako se ne pregleduje in ne precenjuje škoda po suši. Žalostna nam majka, da javni funkcionarji na tako površen način „precenjujejo“ škodo. Upamo, da ta cenitev,

ne bo merodajna, če ne, bomo mi in pa naše ljudstvo drugače govorili!

— **Iz Ormoža.** (Zahvala.) Povodom sklepa šolskega leta se je vršila v nedeljo, dne 19. julija t. l. na ormoški okoliški šoli prav dobro uspela šolarska veselica. Po večernicah so učenci najprej pod vodstvom učitelja g. Serajnika proizvajali v šolskih prostorih spevoigro „Letni časi“, potem pa se je vršil izlet v četrt ure oddaljeni hardeški gozd. Naprej je korakala godba hardeške požarne brambce, za tem se je vrstila šolska mladina, zadaj pa so šli mnogobrojni starši in prijatelji šolske mladine iz Ormoža in okolice.

V gozdu so se s šolsko mladino proizvajale različne igre, vmes pa so donele pesmi, ki so jih peli posamezni razredi ali pa tudi skupno učenci vseh razredov. Vsi učenci so bili s teletino, kruhom, bidri, slatino in citronovim sokom v izobilju pogoščeni; tudi navzoči stariši so dobili primerno krepčilo. Otroci so užili par veselih ur, ki jim ostanejo gotovo v prijetnem spominu.

Vse nemale stroške za prireditve veselice so pokrili: slavna ormoška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda in obe ormoški posojilnici. — Velikih zaslug za veselico pa so si stekli tudi učitelj g. Serajnik z uprizoritvijo spevoigre, nadalje častite ormoške gospe in gospodične, nadalje častite ormoške gospe in gospodične z darovanjem bidrov in s tem, da so pri veselici šolski mladini stregle ter gosp. Maks Robič v Središču, ki je brezplačno podaril potrebno slatino.

Vsem imenovanim korporacijam in osebam kakor sploh vsem, ki so si stekli za šolarsko veselico na katerikoli način zaslug, izreka podpisano šolsko vodstvo v imenu šolske mladine pri srčno, iskreno zahvalo in prošnjo, da ostanejo ormoški okoliški šoli naklonjeni tudi v bodoče.

Šolsko vodstvo Ormož-okolica, dne 5. avgusta 1908.

Jos. Rajšp, nadučitelj.

— **Poziv.** „Slov. Gosp.“ je priobčil v št. 31 z dne 30. julija t. l. sledeče obrekovanje:

„Zveza liberalnih društev vabi k sebi tudi naša izobraževalna, veteranska, požarna in druga društva. Da bodo vedela, v kako družbo se jih vabi, moramo povedati, da so v tej zvezi tudi liberalna učiteljska društva. Liberalni učitelji in dohtarji hočejo po tej zvezi izrabiti poštena slovenska društva za svoje nečedne namene. Za to pa pozor!

Javno pozivam gospodo okrog „Slov. Gosp.“, da naj povedo v katere in kake „nečedne“ namene hočemo izrabiti poštena slovenska društva.

A. Pesek,

predsednik „Zveze nar. dr. na Št. in K.“

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslal „Klub slov. napr. akademikov v Celju“ 21.000 navadnih in 3.400 jubilejnih rabljenih poštinih znamk, dalje okoli 17 kg cigarnih odrezkov, izmed katerih je 15 kg daroval g. učitelj Kranjc, okoli pol kilograma stanjolenega papirja in nekaj starega denarja. Zbiralo in prispevalo je staro in mlado brez razlike na stan celih šest mesecev, klub pa je zbral vse po geslu: Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Hvala iskrena!

— **Nekatere podružnice** niso še letos uposlale doneskov, ki so jih morda nabrale v prvem polletju 1908. Prosi se uljudno, da se pošljejo še ta mesec.

— **Vsaka podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda** bi lahko napravila na leto dve veselici, eno v zimskem, drugo v poletnem času. Po mnogih

krajih se prirede veselice, ne da bi jim dali kake posebne narodne tendence. Vsakem takem slučaju naj stopi družba sv. Cirila in Metoda v ospredje: „Družbi sv. C. i. M. v procvit, moč in rast!“

— **Razglednic Družbe sv. Cirila in Metoda** se je v mesecu juliju malo prodalo. Rodoljubi, prosimo vas, storite svojo dolžnost ter segajte le po družbinih razglednicah. Povsod zahtevajte naših razglednic. Čestite člane podružnic prosimo uljudno, da pridno agitujejo za prodajo razglednic.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslala mala Marica Vernikova večjo zbirko rabljenih poštinih znamk. Da se zanima za našo družbo in hoče biti pomožna slovenskim bratcem in sestricam na obmejnih krajih, hvala jej!

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslal g. dr. Vlad. Serneč, odvetniški koncipijent v Mariboru 10 K katere je daroval g. Jos. Brinšek iz Trnovega, ko se je oglašil na potovanju v Prago v mariborskem „Nar. domu“. Omenjeni rodoljub se je spomnil tudi nabiralnika v „Narodnem domu“. Hvala!

— **Šolski sklep na Zidanemmostu.** Ob pol 8. uri 30. jul. t. l. so se zbrali učenci veselih src pred šolo. Ob tri četrt na 8 korakali so s precej veliko množico tukajšnjih prebivalcev zalvrlo tukajšnjo železniško godbo, katere nam je brez vsake nagrade igrala do poldne in tako povzdignila našo slavnost. Ob pol 9. uri dospeli smo v lepe zračne širje k slovesni šolarski maši, katero je služil preč. katehet g. Gmeiner. Po maši se je vršila na velikem ravnem travniku, ki nam ga je radovoljno prepustil graščak gospod Julij vitez pl. Hornig. Tu se je vršila dopoldne v proslavo 60 letnega vladanja našega cesarja šolska veselica z nagovori, deklamovanjem, petjem in igrami. Tukajšnje za šolo toli vneto prebivalstvo je učence pogostilo z malinovcem in sladkim pecivom, za kar jim gre velika zahvala, kakor tudi vrlim godcem, ki se niso ustrašili strme poti in vročine. Posebna zahvala pa gre tukajšnjemu šolskemu načelniku in krajnemu šolskemu ogledi gospodu Hubert Skalaku za njegovo požrtvovalnost in ljubezen do otrok, kajti on je dal inicijativo za to slovesnost. Pa tudi gospa Skalakova je velika prijateljica šole in šolske mladine, katero ljubezen vrši dejanski s tem, da daje celo leto dvajsetim otrokom iz najbolj oddaljenih krajev vsak dan tečno in toplo kosilo, na čemur ji bodi izrečena v imenu otrok in šolskega vodstva najpresrčnejša zahvala. Hvala bodi tudi ekselenci FML g. vit. pl. Hornigu, ki je s svojim bratom graščakom vred podaril nad 30 K in nam tudi drugače še pomagal prirediti to veselico.

Hvalo izrekam tudi prebivalstvu tukajšnje šolske občine, ki se je veselice vdeležilo in tudi drugače pripomoglo, da se je slavnost tako lepo obnesla.

V imenu učiteljstva in šolske mladine kličem vsem presrčen: Bog plati!

Ivan Logar,

začasni šolski vodja.

— **Cene živine v Gradcu,** dne 6. avg. Na sejm se je prignalo 1693 glav. Cene so se za pitano živino zboljšale. Plačevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli 37—41 K, napol pitani 30—34 K, suhi voli 27—28 K, voli za pitanje 27—30 K, pitane krave 25—32 K, napol pitane krave 20—24 kron, suhe 13—18 K, biki 20—32 K, mlade molzne krave 25—29 K, starejše 20—24 K, breje 20—25 K. Največ so pokupili Zgornještajerci (256), Tirolci (324), Tržačani (135) in Švicarji (170 glav). — V Slov. Bistrici se je

prodajal na zadnjem sejmu kilogram žive teže po 50—64 vin.; lepe krave so se tržile po 80—100 K. — O zelo slabih cenah tožijo s Teharja in Laškega trga. Tuji kupci odvažajo sedaj od nas cele vagone lepe živine, ker jo dobe po ceni.

Loterijske številke.

Gradec, dne 10. avg. 1908: 14, 9, 50, 42, 45.
Dunaj, „ „ „ „ 2, 52, 76, 70, 47.

Listnica uredništva.

Gospod F. L. T. v G. Hvala za poslano; pisal Vam bom v London. Zdravi!

Solicitatorja

sprejme

dr. R. Pipuš, odvetnik
v Mariboru. 428 3-1

Ženitna ponudba.

Mlad, samostojen trgovec, v lepem mestu na Sp. Štajerskem, želi se radi ženitve seznaniti z gospodično, ki ima veselje do trgovine in nekaj tisoč premoženja. Samo resne ponudbe naj se pošljejo pod „št. 24“ na upravništvo „Domovine“. 430 2-1

Zahvala.

Podpisani Jožef Podgoršek, veleposestnik v Vrbnem, Okolica-Št. Jur se zahvaljujem zavarovalni družbi „Franco Hongroise“, ki mi je za pri njej zavarovane poslopje, koje je 2. julija t. l. pogorelo po svojem zastopniku g. Josipu Drogeniku, posestniku v Št. Jurju ob j. ž. točno in natanko izplačalo zavarovalnino. Zato jo vsem kmetovalcem v zavarovanje priporočam.

432 1

Jožef Podgoršek

veleposestnik v Vrbnem.

Andrej Oset
priča.

Anton Knafelc
priča.

Trgovski učenec

z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici.
425 3-2

Hiša naprodaj

nova, zidana, ob okrajni cesti pol ure peš od Ptuja s tri četrt oralna zemlje. Prav primerno za penzioniste. — Več pove g. Dragotin Zupančič, posestnik v Ptuj.

424 3-3

Mlad

trgovski pomočnik

izvežban v trgovini mešane stroke se sprejme pri

Anton Vodeniku, trgovec,
Kostrivnica pri Rogaški Slatini.
429 2-1

Slovenska pevka in druga društva
dne 30. avgusta t. l. v Konjice na
veliko ljudsko slavnost.

Malo posestvo

išče se v celjski okolici ob vodi in pri gozdu, nepredaleč od železnice, hišica s 4—5 prostori ter drugimi prostori za kmetijo in 2—4 glave živine. Ponudbe: **Franjo Počkaj, Trst, Hotel Balkan.** 402 6-4

Čvrstega

učenca

poštenih starišev ter zvestega in pridnega

hlapca

sprejme takoj mešana trgovina

And. Elsbacher

Laški trg. 426 3-2

Učenec

z dobrim šolskim spričevalom iz boljše hiše, več nekoliko nemščine, se sprejme takoj v mešano trgovino

R. Jaklin v Mislinji.
420 3-3

Ivan Naraks

v Gornji Ložnici pri Žalcu
izdeluje

soda-vodo in pokalice

najizbornejše kakovosti.

Razpošilja na vse strani točno, cene nizke, postrežba solidna.

V zalogi imam vedno **oglikovo kislino (Kohlensäure).**

P. n. gostilničarjem se priporoča za obilna naročila.

Zaradi preselitve **Dijake**

se prodaja v vili „Agricola“ v celjski okolici št. 26 B različno pohištvo kakor omare, divan, pisalna miza, postelje, mize, svetilke itd. 436 1

Kupujte narodni kolek!

iz boljše hiše, ki obiskujejo spodnjo gimnazijo ali mešč. šolo, sprejme na stanovanje in hrano bivša učiteljica, sedaj hišna posestnica v Celju. Staro, dobro znano stanovanje, izvrstna hrana, zdravo stanovanje, velik vrt, ljubeznjivo ravnanje z dijaki. Vprašati je treba v Gosposki ul. 30, Celje. 435 3—1

Občni zbor

prostov. gasilnega društva Sv. Lenart p. Hrastnik se bo vršil v torek dne 18. t. m.

pri g. Roš-u v Hrastniku ob 3. uri popolne z naslednim dnevnim redom:

1. Volitve.
2. Poročilo blagajnika.
3. Nasveti in predlogi.

Alojzij Podmenik
t. č. načelnik.

434 1

Hmeljarsko društvo v Žalcu.

P. n. hmeljarjem!

Poskuševalni in učni zavod za pivovarstvo v Berlinu priredi od dne 10.—18. oktobra t. l. **mednarodno razstavo hmelja v Berlinu**, katera je velevažna tudi za naše hmeljarstvo. Spodnještajerskim hmeljarjem je dovoljeno **20 vzorcev** in in sicer **vsak vzorec po 4 kg in po 1 kg** ene in iste vrste hmelja. Vzorce, kateri pridejo v posebne, po c. kr. kmetijski družbi na Dunaju preskrbljene vrečice, treba je vposlati hmeljarskemu društvu v Žalcu vsaj **do 5. septembra t. l.** Oglasila za razstavo in število vzorcev treba je odposlati vsaj do 12. avgusta t. l. imenovanemu društvu v Žalec.

Hmeljarji! potrudimo se in pokažimo svetu naš lepi, skrbno obrani in pravilno posušeni hmelj, da ga dovedemo do zaslužene veljave v svetovnem prometu; sami pa si skušajmo ohraniti najizdatnejši vir blagostanja.

Društveno vodstvo.

4311

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1.20, po pošti K 1.30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

54 47

Moderno sukneno, volno svileno in perilno blago radi prevelike zaloge odslej po iznenadno znižanih cenah priporoča tvrdka

Karol Vanič ❖ **Celje** ❖ **Narodni dom**

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest o smrti našega iskreno ljubljenega soproga, očeta, oz. starega očeta, tasta in brata, blag. gospoda

Anton Kukoviča

c. kr. naddavkarja v pok.

ki je danes, dne 8. vel. srpana 1908, ob 3/4. uri po mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 79. letu v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajnega se bode v ponedeljek, dne 10. srpana, ob 5. uri pop., v hiši žalosti, Graška cesta 24 blagoslovilo in na okoliškem pokopališču položilo k večnemu počitku.

Sv. maše za dušnice se bode brale v torek ob 8. uri v takajšnji župni cerkvi sv. Danijela.

Rajnika priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

CELJE, dne 8. vel. srpana 1908.

Amalija Kukovič roj. Orožen, soproga. Fran Pirkmaier, šolski vodja, zet. Lucija Kukovič roj. pl. Haager-Wanderhaag, sinaha. Anton Kosi, c. kr. profesor, zet. Marija Janežič roj. Kukovič, Jožefa Ocirk roj. Kukovič, sestri. Ignacij Kukovič, stric. Mici Pirkmaier roj. Kukovič, Gabriel Kukovič, ravnatelj Varaždinskih toplic, Malči Kosi roj. Kukovič, Friderik Kukovič, župnik na Dobrni pri Celju, otroci. Franc, Mici, Fric, Otmar, Tonček, Gabrijel, Milko, Ljubica, Božo Pirkmaier, Nike, Tonček, Ema, Mira, Areta Kosi, vnuki in vnukinje. 433 1

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER Žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—82